

September 2016

Kvalitetsstandard for social behandling af stofmisbrug for voksne borgere efter § 101 i lov om social service.

Lovgrundlag	<p>Serviceovens § 101:</p> <ul style="list-style-type: none">• Enhver borger har ret til ambulat vederlagsfri stofmisbrugsbehandling inden for en frist på 14 dage efter henvendelse.• Stofmisbrugere som kommunen har visiteret til ambulat behandling, har mulighed for frit at vælge mellem offentlige og private ambulante behandlingstilbud. Behandlingstilbuddet skal dog have tilsvarende karakter med det tilbud, kommunen har visiteret til. Det er en betingelse, at behandlingsstedet figurerer på www.Tilbudsportalen.dk• Hvis borgeren ønsker et andet behandlingstilbud, end det der er givet af kommunen, gælder behandlingsgarantien på de 14 dage ikke. <p>Hvis borgeren har brug for lægelig behandling efter § 142 i Sundhedsloven, er også denne vederlagsfri for borgeren. Ved lægelig behandling forstås den substitutionsbehandling, som gives ved et opioidt misbrug som heroin og illegal metadon, samt almindelig somatisk behandling. Samtalen skal finde sted senest inden iværksættelse af selve stofmisbrugsbehandlingen. Man kan vælge at modtage den lægelige behandling et andet sted, end der hvor Gentofte Kommune har anvist. Dette gælder dog ikke for lægelig behandling med heroin.</p> <p>Anonym behandling efter § Serviceovens 101 a:</p> <ul style="list-style-type: none">• Enhver borger har ret til anonym, ambulat behandling af stofmisbrug, hvis man ikke har andre sociale problemer, hvortil der ydes hjælp efter Serviceoven. Generelt skal man have en tæt tilknytning til arbejdsmarkedet, altså være enten i arbejde eller under uddannelse, være midlertidig ledig, have bolig og have familie og netværk intakt for at være i målgruppen for denne form for behandling.
-------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Behandlingen udgør et afgrænset behandlingsforløb af kortere varighed og indeholder gruppebehandling og mulighed for en individuel, afsluttende samtale.
Målgruppe	<p>Målgruppen for misbrugsbehandling er alle borgere med et problematisk forbrug af euforiserende og afhængighedsskabende stoffer, der ønsker behandling eller rådgivning. I Gentofte Kommune behandler Social & Handicap, Myndighed henvendelser vedrørende behandling af stofmisbrug for borgere over 18 år. Børn & Familie, Børn & Skole behandler henvendelser vedrørende behandling af stofmisbrug for borgere under 18 år.</p> <p>Gentofte Kommune har den fulde myndighedsforpligtigelse og visitationsret til stofmisbrugsbehandling.</p>
Politisk målsætning	<p>Gentofte Kommune ønsker at give alle borgere uanset handicap og livssituation mulighed for at kunne udnytte egne ressourcer til at leve et så selvstændigt og meningsfyldt liv som muligt.</p>
Behandlingsmål for stofmisbrugsbehandlingen	<p>Behandlingsmålene for Gentofte Kommunes indsats på stofmisbrugsområdet er overordnet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borgeren ophører med sit forbrug af illegale stoffer • Borgeren får nedsat og stabiliseret sit stofforbrug, hvis et ophør ikke er muligt • Forebygge og behandle misbrugsrelaterede sygdomme • Stabilisere og forbedre borgerens sociale og helbredsmæssige situation
Samarbejdspartnere	<p>For at sikre høj kvalitet i behandlingen, stiller Gentofte Kommune en række krav til de behandlingssteder, som kommunen samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evidensbaserede behandlingsmetoder • Relevante metoder til afdækning af samtidige psykiske lidelser (comorbiditet) • Relevant sundheds- og/eller socialfaglig uddannelse hos personalet. • Behandlingsstedet skal figurere på Tilbudsportalen <p>Gentofte Kommune samarbejder med flere leverandører. Samarbejdet om den ambulante sociale behandling er primært med KABS (www.kabs.dk), hvortil også den lægelige stofmisbrugsbehandling er uddelegeret.</p> <p>KABS tilbyder ambulante behandling til borgere både over og under 18 år, borgere der ønsker behandling kan henvende sig til Gentofte Kommune eller direkte til KABS.</p>

KABS har regionale afdelinger i Gentofte, Glostrup og Hvidovre. Desuden har KABS følgende specialafdelinger:

- KABS City som står for behandling af misbrug af hash, kokain, amfetamin osv.
- KASA som er et misbrugspsykiatrisk dagtilbud til brugere med dobbeltdiagnose.
- Stjernevang er et tilbud til unge op til 25 år med både et misbrug og psykiske problemer.

I forhold til den anonyme behandling har Gentofte Kommune indgået samarbejdsaftale med Lænke-ambulatorierne og Københavns Kommune om at tilbyde anonym behandling. Hos begge leverandører kan du læse mere om behandlingen, og hvordan du kommer i gang.

Københavns Kommune:

Læs mere her: <http://www.heltanonymkbh.dk/>

Novavi (det tidligere Lænke-ambulatorium):

Læs mere her: http://www.laenken.dk/anonym_stofbehandling

I forhold til dag- og døgnbehandling har Gentofte Kommune ikke egne tilbud for stofmisbrugere. Kommunen benytter sig i stedet af eksterne tilbud. Dag- og døgnbehandling indeholder oftest de samme aktiviteter som for de ambulante forløb. Forskellen er primært intensiteten af aktiviteterne, selvom indhold og metode kan variere mellem behandlingsstederne. Valg af leverandør og metode foretages på baggrund af en konkret og individuel vurdering, og derfor benyttes der ikke faste leverandører. Det valgte behandlingsstedet skal altid figurere på Tilbudsportalen, hvor oplysninger om behandlingsform, målgruppe, kerneydelser, personaleforhold, fysiske forhold, pris mv. vil være oplyst.

Ydelser

Ambulant behandling:

KABS yder følgende former for behandling:

- Lægelig behandling – f.eks. substitutionsbehandling med metadon eller subutex og lægeordineret heroin, samt tilsyn med behandling, som er delegeret til andre læger
- Ambulant social behandling - f.eks. faste samtaler med behandler, psykologsamtaler, gruppeforløb m.v.
- Tilsyn med dag- og døgnbehandling på eksterne tilbud
- Rådgivning og vejledning om mulighed for behandling.

Dag- og døgnbehandling:

Som nævnt ovenfor har Gentofte Kommune ikke egne dag- eller døgnbehandlingssteder. Dag- og døgnbehandling indeholder oftest de samme aktiviteter som for de ambulante forløb. Forskellen er primært i intensiteten af aktiviteterne, selvom indhold og metode kan variere mellem behandlingsstederne.

	<p><u>Rådgivning:</u> Ønsker man rådgivning omkring ens eget, eller en pårørendes, forbrug af rusmidler kan man henvende sig til Team Misbrug & Psykiatri i Gentofte Kommune på tlf. 39 98 00 00 eller skrive til teamet på socialoghandicap@gentofte.dk.</p>
Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling	Personalet i alle de tilbud som Gentofte Kommune benytter sig af, har relevant sundheds- og/eller socialfaglig uddannelse.
Visitationsprocedure	<p>Hvis en borger ønsker behandling for sit stofmisbrug, kan der rettes henvendelse til Gentofte Kommune, Social & Handicap, Myndighed eller direkte til KABS.</p> <p>Ønsker man anonym ambulat behandling kan man henvende sig direkte til den valgte leverandør udenom Gentofte Kommune.</p> <p><u>Ambulant behandling:</u> Når en borger henvender sig til Gentofte Kommune med ønske om ambulant misbrugsbehandling, orienteres pågældende om behandlingsmulighederne, og der henvises til udredning og behandling inden for den 14 dages behandlingsgaranti.</p> <p>Hvis en borger henvender sig direkte til KABS, retter KABS henvendelse til Gentofte Kommune, som på baggrund af et behandlingsoplæg bevilger den ambulante behandling indenfor 14 dage.</p> <p>Konkret betyder det, at der indenfor 14 dage efter første henvendelse tilbydes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udredning af misbrugets omfang • Afdækning af behandling og motivation • Rådgivning vedrørende behandlingsmuligheder • Udarbejdelse af visitationsoplæg • Iværksættelse af foreløbig behandlingstilbud <p><u>Dag- og døgnbehandling:</u> Behandlingsgarantien på de 14 dage er ikke gældende i forhold til dag- eller døgnbehandling. Udredning og afklaring af borgerens behov for dag- eller døgnbehandling foregår i samarbejde mellem borgeren, det ambulante behandlingssted og Gentofte Kommune. Som hovedregel skal borgeren have afprøvet ambulant behandling, før der kan tages stilling til mere omfattende behandling.</p> <p>I forbindelse med udredning og afklaring afdækkes følgende elementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personoplysninger • Beskrivelse af misbrugets omfang og historik

- Behandlingsbehovet
- Borgerens målsætninger
- Motivation for behandling
- Nuværende livssituation
- Helbredsmæssig og psykisk tilstand
- Tidligere behandlingstilbud, gennemførelse, og tilbagefaldsmønster.
- Hjemmeboende børn
- Samarbejdspartnere, herunder kommunen.

Gentofte Kommune har den fulde myndighedskompetence til at tage stilling til, om borgeren kan bevilges dag- eller døgnbehandling.

I vurderingen lægges særlig vægt på borgerens samlede sociale situation, herunder misbrugshistorik, tidligere behandlingsforsøg, motivation, helbredsmæssige forhold, og om der er hjemmeboende børn.

Der kan tilbydes dag- eller døgnbehandling til borgere, der ikke kan profitere tilstrækkeligt af ambulans behandling, og som har brug for et mere intensivt forløb for at kunne opnå stoffrihed, og som er motiveret herfor. Visitationen sker altid ud fra en konkret og individuelt vurdering.

Dagbehandling foregår i ambulans form, men mere intensivt. Borgeren bor således fortsat i egen bolig.

Døgnbehandling tilbydes borgere, der har brug for en så omfattende behandlingsindsats, at det er nødvendigt med et ophold i et beskyttet miljø i døgnregi i en periode. Dette vil typisk være gældende for borgere, der har behov for afgang/nedtrapning i strukturerede rammer, før en egentlig behandling kan påbegyndes.

Gentofte Kommune bevilliger primært døgnbehandling til unge borgere mellem 18 og 30 år, hvor misbruget har en skadelig indvirkning på deres uddannelses-, beskæftigelses-, eller familiemæssige situation, og hvor en socialfaglig vurdering peger på, at en særlig intensiv indsats kan bringe borgeren ud af sit misbrug.

I Gentofte kommune bevilges som udgangspunkt op til 3 måneders døgnbehandling, hvorefter borgeren kan overgå til anden behandling.

Gentofte Kommune følger op på behandlingsforløbet, for alle borgere som bliver visiteret til døgnbehandling.

Som udgangspunkt afholder borgeren selv transportudgifter til behandlingen.

Regler for kost og logi ved døgnbehandling

Hvis en borger bevilges døgnbehandling efter § 107, kan Gentofte Kommune beslutte, at pågældende selv skal afholde den fulde eller

	<p>delvise udgift til kost og lommepenge. Ved vurderingen heraf indgår borgerens samlede økonomiske situation, herunder forhold som bolig, behov for afvikling af gæld mv.</p>
<p>Behandlingsgaranti</p>	<p>Serviceovens § 101 stk. 1. og 2 fastsætter, at behandling til stofbrugere skal tilbydes indenfor 14 dage efter borgerens første henvendelse.</p> <p>Behandlingsgarantien træder først i kraft i det øjeblik, at borgeren møder og indvilger i opstart af udredning og foreløbig behandling.</p> <p>Behandlingsgarantien gælder alle borgere – over og under 18 år.</p> <p>For at behandlingsgarantien kan overholdes, kræver det borgerens aktive medvirken.</p>
<p>Monitorering af indsatsen</p>	<p>Den kommunale monitorering:</p> <p>Gentofte Kommune afholder løbende statusmøder med leverandørerne og borgerne omkring borgernes fremmøde og fremdriften i borgerens behandling for at sikre, at så mange borgere som muligt gennemfører deres behandling.</p> <p>Ved opfølgningen gøres status på borgerens situation, herunder om borgeren opretholder målet med behandlingen. I det omfang at borgeren har brug for en tværfaglig indsats, eksempelvis i forhold til borgerens beskæftigelsesmæssige situation eller eventuelt hjemmeboende børn, tages der kontakt til Job og Ydelser eller Børn & Skole. Der kan også tages kontakt til en ekstern samarbejdspartner, eksempelvis psykiatrien efter samtykke fra borgeren.</p> <p>For borgere, som er afsluttet i behandlingsforløb som enten færdigbehandlet, udskrevet til et andet behandlingstilbud, udskrevet til et hospital eller udskrevet som ”anden årsag” skal Gentofte Kommune foretage opfølgning senest 1 måned efter udskrivningen og igen 6 måneder efter. Gentofte Kommune modtager derfor hver måned en oversigt fra vores leverandører med udskrivningsårsag, hvorefter Gentofte Kommune selv forestår opfølgningen, som i første omgang vil foregå telefonisk med borgeren. Det kan for nogle borgere være nødvendigt, at der afholdes et møde, hvis det efter en socialfaglig vurdering findes nødvendigt, og borgeren ønsker det.</p> <p>I regeringens 2020-plan for socialt udsatte er det et mål, at andelen af borgere som afslutter et behandlingsforløb for stofmisbrug som stoffri eller med reduktion i misbruget, øges til mindst 50 %. Gentofte Kommune vil derfor lægge sig op af regeringens ambitiøse mål.</p> <p>Gentofte Kommunes konkrete mål for behandlingen er derfor at:</p>

- Mindst 40 % af borgerne med et ikke-opioidt misbrug skal udskrives som færdigbehandlet i forhold til behandlingsmålene, som enten kan være reduktion eller ophør af stofindtag.
- Op til 10 % af borgerne med et opioidt misbrug, altså illegal heroin og metadon, udskrives som færdigbehandlet med enten reduktion eller ophør af stofindtag. Denne gruppe skal sikres så stabile behandlingsforløb som muligt med reduktion af sidemisbruget, altså de illegale stoffer som periodevis indtages sideløbende med behandlingen, da disse borgere via et mangeårigt misbrug har påført sig store fysiske og psykiske mén. Erfaringsmæssigt har denne gruppe borgere oftest brug for livslang behandling.
- Højest 30 % bør opleve så store tilbagefald, at det leder til, at det bliver nødvendigt med fornyet behandling indenfor et år.

Gentofte Kommune modtager specifik udskrivningsdata fra hovedleverandøren KABS i forhold til om borgeren er udskrevet som enten stoffri eller med reduktion i stofindtaget.

Behandlingsstedernes monitorering:

For at sikre grundlaget for dokumentation og kvalitetssikring er der etableret elektroniske klientregistrerings- og journaliseringssystemer hos KABS og andre leverandører. Systemet indeholder data vedrørende den enkelte borger og dennes behandling, og gennem forskellige udtræk monitoreres behandlingsindsatsen løbende.

KABS og andre leverandører indberetter til Stofmisbrugsdatabasen, som samler alle indberetninger på stofmisbrugsområdet ét sted. Dette er et resultat af et samarbejde mellem Socialstyrelsen, Center for Rusmiddelforskning, Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen. Socialstyrelsen er ansvarlig for driften af databasen. Der indberettes omkring ventetider på behandling, altså overholdelse af behandlingsgarantien, leverede ydelser og medicinsk behandling.

Muligheder for frit valg

Mulighed for frit valg er bestemt i Servicelovens § 101 stk. 3, hvoraf det fremgår, at en person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud, eller godkendt privat behandlingstilbud, af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1.

Der skal være tale om et behandlingstilbud af lignende karakter, som det der er tilbudt fra kommunens side. Ønsker borgeren et andet tilbud, kan 14 dages garantien fraviges.

	<p>Gentofte Kommune er forpligtet til at hjælpe borgeren med at søge relevant information om hvilke muligheder, der er til stede. I meget få tilfælde kan retten til frit valg begrænses af hensynet til borgerens psykiske tilstand.</p>
<p>Udarbejdelse, koordinering og opfølgning på handleplaner</p>	<p><u>Den kommunale handleplan</u> I henhold til serviceloven § 141, stk. 2 skal kommunen tilbyde at udarbejde en handleplan til personer med alvorlige sociale problemer, der ikke eller kun med betydelig støtte kan opholde sig i egen bolig, eller som i øvrigt har behov for betydelig støtte for at forbedre de personlige udviklingsmuligheder.</p> <p>Handleplanen skal angive:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formålet med indsatsen • Hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet • Den forventede varighed af indsatsen • Andre særlige forhold vedrørende boform, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling, hjælpemidler m.v. <p>Gentofte Kommune foretager vurdering af, hvilke borgere der skal tilbydes en handleplan. Handleplanen følges op efter behov, dog minimum en gang om året. Hvis borgeren ønsker det, udarbejdes altid en handleplan.</p> <p><u>Behandlingsplaner</u> Ved ambulans behandling i KABS eller ved dag- og døgnbehandling udarbejdes en behandlingsplan i tæt samarbejde med borgeren. Behandlingsplanen skal koordineres med den kommunale handleplan, hvis en sådan foreligger. Behandlingsplanen indeholder beskrivelse af den konkrete indsats, mål for behandlingen, ydelser, behandlingsmetoder, og eventuelt behov for inddragelse af samarbejdspartnere. Yderligere fremgår det af behandlingsplanen, hvordan der følges op på behandlingen.</p> <p>Behandlingsplaner revideres i samarbejde mellem borger, kommune og behandlingssted løbende, dog senest hvert halve år. Behandlingsplanerne fremsendes til Gentofte Kommune, der følger op på indsatsen og effekten.</p>

<p>Brugerinddragelse</p>	<p>Ifølge § 4 i Retssikkerhedsloven skal borgeren inddrages i behandlingen af sin sag. Endvidere skal hjælpen tilrettelægges ud fra den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte (§ 1 i serviceloven).</p> <p>Brugerinddragelse er derfor et centralt element i sagsbehandlingen både hos Gentofte Kommune, og hos de leverandører Gentofte Kommune anvender.</p> <p>Gentofte Kommune har i 2014 gennemført interviews med en gruppe borgere med det formål at afdække, om borgernes behandlingsmæssige behov blev mødt hos leverandørerne, og om de følte sig inddraget i behandlingen. Interviewene viste, at borgerne var meget tilfredse med deres kontakt til behandlerne, og at de føler sig inddraget i udformningen af deres behandlingsplan. Borgerne følte sig også inddraget i udformningen af selve behandlingstilbuddene og i indretningen af de fysiske rammer.</p> <p>Ved denne revision af kvalitetsstandarden er der ikke gennemført interviews med borgerne, da der ikke er foretaget ændringer i serviceniveauet i forhold til stofmisbrugsbehandlingen.</p>
<p>Opmærksomhed på hjemmeboende børn under 18 år</p>	<p>I Gentofte Kommune lægges der stor vægt på tværgående samarbejde for at sikre en tidlig opsporing af familier med misbrugsproblematikker. Kommunen har udviklet den såkaldte Gentoftemodell, der beskriver en fast procedure for handling for fagpersoner, der oplever bekymring for et barn eller en ung.</p> <p>De behandlingssteder som Gentofte Kommune samarbejder med, er forpligtede til at være opmærksomme på, om borgeren i behandling har hjemmeboende børn. Hvis det vurderes, at et barns udvikling og trivsel er truet er alle behandlingssteder, herunder også KABS, lovmæssigt forpligtet til at underrette kommunen.</p> <p>For at sikre opmærksomhed på eventuelle hjemmeboende børn, har KABS indført følgende procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning af kontakten med børn (både egne og partnerens evt. børn) via tidlig familieudredningsamtale • Uddybende spørgsmål om de forhold evt. hjemmeboende børn måtte leve under • Løbende opfølgning på evt. hjemmeboende børn under behandlingen • Tilbud om hjælp og behandling rettet mod problemer vedr. brugerens familie og børn • Underretning af kommunen i tilfælde af særlige problemstillinger der vedrører hjemmeboende børn

	<ul style="list-style-type: none"> • Underretning af kommunen i forbindelse med ophør af brugerens behandling, hvor der er hjemmeboende børn, og hvor der er bekymring omkring disse • Familieudredningssamtaler ved genindstillinger. Ønsker borgeren ikke at deltage i denne, kontaktes kommunen straks.
Gravide borgere med et stofmisbrug	<p>Gentofte Kommune skal tilbyde gravide borgere med et stofmisbrug en frivillig kontrakt om stofmisbrugsbehandling med mulighed for tilbageholdelse i forbindelse med døgnophold.</p> <p>Kontrakten kan ophæves af begge parter forudsat, at kvinden ikke er til fare for enten fosteret eller sig selv.</p> <p>Kontrakten kan maksimalt vare et halvt år.</p>
Den fremtidige indsats	<p>Gentofte Kommune lægger stor vægt på løbende kvalitetssikring og på at have et konstant fokus på effekten af behandlingen i samarbejde med de anvendte behandlingstilbud og borgerne.</p> <p>I forhold til samarbejdet med leverandørerne arbejder Gentofte Kommune på at udvikle dette samarbejde med henblik på at styrke den helhedsorienterede indsats for borgerne.</p> <p>Gentofte Kommune vil have et særligt fokus på forebyggelse og vejledning omkring rusvaner blandt unge og på at kunne tilbyde mere målrettet behandling til denne gruppe.</p>
Sagsbehandling og klageadgang	<p>Gentofte Kommune er ansvarlig for udarbejdelse af alle afgørelser vedrørende godkendelser og afslag på behandling. Kommunen sørger derfor også for, at borgerne får klagevejledning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klager over afgørelser og selve sagsbehandlingen skal ske til Gentofte Kommune, Social & Handicap Myndighed. • Klage over den lægelige behandling på behandlingsstedet skal sendes til behandlingsstedet. Fastholder behandlingsinstitutionens leder afgørelsen, skal klagen sendes til patientklagenævnet.
Udarbejdelse og opfølgning	Kvalitetsstandarder revurderes mindst hvert andet år.
Denne kvalitetsstandard er revideret	29. september 2016